

3. Základní povinnosti zemědělce

Každý zemědělský podnikatel, bez ohledu na to, zda pobírá nějaké dotace či ne, je povinen dodržovat některé základní povinnosti, vyplývající ze zákonů České Republiky. Níže jsou stručně charakterizovány základní povinnosti, týkající se většiny zemědělců.

Havarijní plán (HP)

Tento dokument slouží k prevenci úniku závadných látek z hospodářství do vod a připraví uživatele těchto látek na případ havárie. Závadné látky vodní zákon definuje jako látky, které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod, nepatří však mezi ně odpadní a důlní vody. Nakládání s těmito látkami a náležitosti havarijního plánu jsou definovány ve vyhlášce.

HP je nutné zpracovat v případě, že na farmě zacházíte:

- s kapalnými závadnými látkami nad 1 000 litrů (v zařízeních), příp. 2 000 litrů (v přenosných obalech)
- s pevnými závadnými látkami (např. hnojem) nad 2 000 kg
- při skladování a dopravě statkových hnojiv povinnost mít havarijní plán téměř vždy
- do seznamu nebezpečných látek patří kromě jiných hnůj, siláže, silážní šťávy, minerální hnojiva v případě skladování apod. či oleje, nafta, benzín apod.

Zpracovaný HP je platný až po jeho schválení **místně příslušným vodoprávním úřadem (s razítkem)!**

Kontrolou se zabývá Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ, www.ukzuz.cz).

Evidence hnojiv

Celý název je správně „Evidence o použití hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků, substrátů a upravených kalů“. Povinnost vedení evidence hnojiv vyplývá ze zákona o hnojivech. Pro vedení evidence slouží tabulky, každý zemědělec si také může evidenci vést sám, za splnění závazného vzoru evidence.

Kontrolou se zabývá Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ, www.ukzuz.cz).

Evidence krmiv

Celým názvem evidence o krmivech, doplňkových látkách a premixech je tradičně jednou ze základních evidencí zemědělce. Zásadou je, že celý tento řetězec (od půdy až po člověka) musí být pod přísnou kontrolou a všechny jeho články musí odpovídat předpisům, tj. musí mít dohledatelný původ.

Povinná je množstevní evidence, ale z hlediska řádně vedeného účetnictví a také pro možnost reálně si spočítat nákladovou cenu živočišných produktů je dobré vést evidenci krmiv včetně cen krmiv. Principiálně se náklady na krmiva podílí až z 80 % na celkových nákladech na produkt a většinou rozhodují o ziskovosti chovu zvířat.

V této souvislosti je nutné zmínit, že každý, kdo vyrábí a uvádí krmiva na trh, musí být řádně registrován. Pozor, tato povinnost platí i pro toho, kdo krmí svá zvířata, která pak uvádí na trh, tj. prodává (jak v živém stavu, tak v mase)! Nevztahuje se pouze na chovatele koní, kozešinových zvířat a zemědělce, kteří chovají zvířata **pouze** pro vlastní potřebu! Kontrolou se zabývá Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ, www.ukzuz.cz).

Evidence přípravků na ochranu rostlin (POR)

Celým názvem „Evidence používání přípravků na ochranu rostlin“ je podobně jako evidence hnojiv jednou ze základních evidencí konvenčního zemědělce, vedou ji však i ekologičtí zemědělci, používající POR povolené v režimu ekologického zemědělství (EZ).

Kontrolou se zabývá Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ, www.ukzuz.cz).

Evidence a označování zvířat

Každý chovatel hospodářských zvířat musí plnit své základní povinnosti v oblastech:

- Registrace hospodářství: nejprve se zaregistrujete Vy, jako chovatel u pověřené osoby, kterou je Českomoravská společnost chovatelů, a.s. Na jejich stránkách je k nalezení registrační lístky chovatele, který vyplníte, podepíšete a zašlete zpět. Poté obdržíte registrační číslo Vašeho hospodářství, na něj pak přihlásíte Vaše zvířata.
- Označení zvířat: předepsaným způsobem (ušní známky, čip, tetování).
- Zaevidování zvířat v ústřední evidenci (ÚE).
- Vedení povinných dokladů zvířat: buď pomocí stájového registru (skot, ovce, kozy, běžci), nebo registru zvířat v hospodářství (prasata, koně, farmově chovaná zvěř). Evidence je dále vedena pro drůbež, plemenné ryby a včely, tyto druhy zvířat nepodléhají povinnému označování. Povinná evidence se vede u hejn drůbeže nad 500 ks, dále hejn nad 100 ks pro produkci násadových vajec a konzumních vajec. Součástí povinné evidence jsou u některých druhů zvířat specifické doklady totožnosti – průkaz koně a průvodní list skotu.

Kontrolou se zabývá Česká plemenářská inspekce (ČPI, www.cpinsp.cz) a Státní veterinární správa (SVS, www.svs.cz).